

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 28. januar 2009

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

EJB/ J.nr. 2008-1683

Høringssvar og høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.)

Hermed fremsendes til Folketingets Socialudvalg høringssvar og høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.)

Karen Jespersen

/ Eva Pedersen

17. december 2008

Høringsnotat
om
Forslag til Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på
det sociale område og lov om social service

1. Indledning

Lovforslaget har i perioden 14. november - 5. december 2008 været sendt til høring hos de myndigheder og organisationer., der er angivet i lovforslagets bemærkninger. Lovforslaget har endvidere været optaget på høringsportalen.

Der er modtaget bemærkninger fra:

Ankestyrelsen, Børnesagens Fællesråd,, Danske handicaporganisationer, Danske Ældreråd, Foreningen af Børne- og Kulturchefer, FTF, KL, Pårørende-gruppen for svage Ældre, Ældre Sagen, Ældremobiliseringen samt Retspolitisk forening.

Følgende hørte parter har meddelt, at de ikke har bemærkninger til forslaget:
Dansk Arbejdsgiverforening, statsforvaltningsdirektørerne.

Følgende myndigheder og organisationer har ikke afgivet høringssvar:

Akademikernes Centralorganisation, Alzheimerforeningen, Børnerådet, Center for Ligebehandling af Handicappede, Dansk Handicapforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Regioner, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af Socialchefer i Danmark, HK/Kommunal, Kræftens Bekæmpelse, LO, Rådet for Socialt Udsatte, Sjældne Diagnoser, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund.

I det følgende foretages en tematiseret gennemgang af de kommentarer, der fremgår af høringssvarene.

2. Generelle bemærkninger

Ankestyrelsen har alene enkelte tekniske bemærkninger til forslaget.

Danske Ældreråd er overvejende positiv overfor forslaget og har kommentarer til enkelte af forslagets elementer.

FTF er positiv overfor, at der sker en præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar og har herudover ikke kommentarer til forslaget.

3. Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) støtter understregningen af kommunalbestyrelsens ansvar på en sådan måde, at politiske målsætninger skal være styrende for indsatsen.

BKF anerkender ligeledes behovet for at arbejde hen imod øget dokumentation og kvalitetssikring på det sociale område, så mål og resultater synliggøres. Foreningen opfordrer Velfærdsministeriet til at udarbejde inspirationsmateriale, som kan understøtte kommunernes arbejde med målformulering og dokumentation især på området for børn, unge og voksne med særligt behov.

Børnesagens Fællesråd tilslutter sig forslaget om kommunalbestyrelsens ansvar for behandlingen af sager på det sociale område.

Danske Ældreråd tilslutter sig den foreslåede præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar. I den forbindelse anføres et ønske om, at kommunalbestyrelserne får bedre mulighed for at leve op til dette ansvar dels gennem økonomiske aftaler med regeringen dels gennem mindre central politisk indgriben i/regulering af den kommunale opgave varetagelse.

Pårørendegruppen for Svage Ældre bifalder forslagets hensigter om at skabe "overblik", "bedre prioritering" og "klarhed for borgerne" ved at fastslå kommunalbestyrelsens ansvar for såvel den samlede udmøntning af servicelovens bestemmelser som den enkelte afgørelse.

Ældremobiliseringen finder det positivt, at det præciseres, at det er kommunalbestyrelsen, der har det politiske ledelsesansvar.

3.1. Fremhævelse af kommunalbestyrelsens ansvar i lovens formålsbestemmelse

Danske Handicaporganisationer (DH) er ikke imod, at det kommunalpolitiske ansvar understreges i lovens formålsbestemmelse, men sætter spørgsmålstegn ved den praktiske betydning heraf.

DH vurderer, at retssikkerhed prioriteres lavere i kommunerne end i staten, og finder derfor, at der er behov for at indskærpe retssikkerheden i forbindelse med behandling af kommunalbestyrelsens ansvar i retssikkerhedsloven. Her peger DH på, at en understregning af det kommunale ansvar i opgaveløsningen kan give kommunerne ny inspiration til i almindelighed at anvende formålsbestemmelserne i loven.

KL er af den opfattelse, at den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen kunne lede til den fejlagtige opfattelse, at kommunalbestyrelsens ansvar på dette område er større og juridisk anderledes end på andre områder, som ikke indeholder en tilsvarende fremhævelse af kommunalbestyrelsens ansvar. Det er derfor *KL*'s opfattelse, at dette forslag bør udgå.

Ældresagen finder det udmærket, at kommunalbestyrelsens ansvar understreges i lovtæksten. *Ældresagen* finder dog ikke, at understregningen i sig selv vil betyde en markant ændring af den kommunale opgaveløsning i praksis.

Kommentar

Det er som anført i lovforslagets bemærkninger fastslået i § 2 i den kommunale styrelseslov, at kommunens anliggender styres af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen er dermed kommunens øverste myndighed og har det overordnede ansvar for hele den kommunale virksomhed. Tilsvarende er det fastsat i retssikkerhedslovens § 15, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for og beslutter, hvordan kommunen skal planlægge og udføre sin virksomhed på det sociale og sundhedsmæssige område efter den sociale lovgivning.

Den foreslåede ændring indebærer ikke nogen ændring af det gældende ansvar for kommunalbestyrelsen. Formålet med den foreslåede ændring er netop i formålparagraffen at tydeliggøre, at dette ansvar er et grundlæggende princip for opgavevaretagelsen på det sociale område. Hensigten med lovens formålsbestemmelse er bl.a. at vejlede borgere og myndigheder om de hensyn og grundlæggende principper, som loven generelt bygger på. Hermed kan disse principper også inspirere kommunalbestyrelserne, når de udvikler kvaliteten i den sociale service.

Da KL peger på en mulig risiko for, at der kunne opstå den misforståelse, at forslaget indebærer en ændring af kommunalbestyrelsens ansvar på det sociale område, er det i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse præciseret, at ændringen ikke indebærer ændring af kommunalbestyrelsens gældende ansvar.

3.2. Ophævelse af forbud mod, at den samlede kommunalbestyrelse kan behandle personsager på det sociale område

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) forudser, at forslaget om, at den samlede kommunalbestyrelse ikke er udelukket fra at behandle enkeltsager på det sociale område, vil flytte politisk fokus fra mål og kvalitet til konkret enkeltsagsbehandling.

BKF finder det uhensigtsmæssigt at åbne for, at sociale enkeltsager kan behandles af den samlede kommunalbestyrelse, da det ønskede formål med at sikre den samlede kommunalbestyrelses grundlag for at varetage sit politiske ledelsesansvar menes at kunne opnås inden for allerede gældende lovgivning.

Foreningen finder, at den foreslåede lovændring vil give usikkerhed om den kommunale visitation og også stille spørgsmål ved, om den nødvendige anonymitet matcher med det generelle ønske om, at den overvejende del af den samlede kommunalbestyrelses arbejde sker for åbne døre.

Endelig spørger BKF til lovforslagets betydning for kompetenceforholdet mellem børn og unge-udvalget og kommunalbestyrelsen

Danske Handicaporganisationer (DH) anerkender, at forslaget giver kommunalbestyrelsesmedlemmer mulighed for bedre føling med overholdelse af lov-

givningen på det sociale område. Samtidig understreger DH vigtigheden af, at behandlingen af personsager i kommunalbestyrelsen skal foregå under betryggende retssikkerhedsmæssige forhold med fuld respekt af reglerne om tavshedspligt m.v.

DH er enig i, at det også kan bidrage til at styrke borgernes retssikkerhed, at samtlige kommunalbestyrelsesmedlemmer kan få indsigt i de konkrete sager og afgørelser på det sociale område.

KL støtter ophævelsen af særreglen om forbud mod, at den samlede kommunalbestyrelse kan behandle personsager på det sociale område.

Retspolitisk Forening finder ikke, at den foreslåede ændring er egnet til at understøtte kommunalbestyrelsens ansvar for på det sociale område.

Retspolitisk Forening henviser endvidere til, at hensynet til fortrolighed ved behandlingen af personsager på det sociale område har været baggrund for det gældende forbud imod, at den samlede kommunalbestyrelse behandler personsager på det sociale område. Det er foreningens opfattelse, at dette synspunkt må føre til opretholdelse af det gældende forbud. Foreningen finder ikke, at der er fremført argumenter imod dette synspunkt.

Herudover peger foreningen på, at der, hvis kommunalbestyrelsen skal behandle en personsag, konkret vil skulle tages stilling til, om sagen skal behandles for lukkede døre.

Endelig finder foreningen, at en sags behandling i den samlede kommunalbestyrelse vil indebære risiko for, at sagens afgørelse forsinkes.

Kommentar:

Kommunalbestyrelsen har på det sociale område som på andre områder det overordnede ansvar for tilrettelæggelse og prioritering af kommunens opgaver, jf. afsnit 3.1.

Efter den kommunale styrelseslovs §§ 17 og 21 gælder bl.a., at et af kommunalbestyrelsens stående udvalg i udvalgsstyrede kommuner har ansvaret for den umiddelbare forvaltning. Det vil sige, at udvalgene bestyrer de anliggender, der er underlagt dem, inden for rammerne af det vedtagne årsbudget i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelser og i overensstemmelse med de regler m.v., der er udstedt af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen har mulighed for i konkrete tilfælde at træffe afgørelse i sådanne sager. De enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer kan efter den kommunale styrelseslovs § 9 forlange indsigt i en sag i kommunens administration, uanset om de er medlem af det udvalg, sagen i første række hører under (indsigtsretten). Efter den kommunale styrelseslovs § 11, kan de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender for kommunalbestyrelsen (initiativretten). Bestemmelsen giver et medlem ret til at få en sag optaget på dagsordenen for et kommunalbestyrelsesmøde, men initiativretten giver ikke medlemmet krav på, at sagen realitets-

behandles i kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at henvise sagen til afgørelse i et udvalg eller i administrationen. Ethvert medlem af et udvalg kan efter § 23 i den kommunale styrelseslov standse udførelsen af en beslutning, der er truffet af udvalget, ved på mødet at erklære, at medlemmet ønsker sagen indbragt for kommunalbestyrelsen (standsingsretten). Kommunalbestyrelsen har pligt til at træffe afgørelse om, hvorvidt den standsede beslutning skal udføres.

Det gældende forbud i retssikkerhedslovens § 17 mod, at den samlede kommunalbestyrelse kan behandle sager om hjælp til enkeltpersoner på, fraviger disse grundlæggende regler netop på det sociale område. Forbuddet udelukker således bl.a. den samlede kommunalbestyrelse fra indsigt i og behandling af en konkret personsag, uanset om kommunens behandling i den konkrete sag eventuelt måtte have givet anledning til offentlig kritik, og uanset om den konkrete sags behandling kunne danne grundlag for drøftelser i kommunalbestyrelsen om generelle ændringer af kommunens arbejds gange og prioriteringer på området.

Den foreslåede ophævelse af det gældende forbud indebærer, at retstilstanden på det sociale område bringes i overensstemmelse med det kommunale styrelsessystem i øvrigt, således ingen sag er undtaget kommunalbestyrelsens kompetence.

Den samlede kommunalbestyrelse får dermed, som det lokale folkevalgte organ og kommunens øverste organ, bedre mulighed for at udøve kommunalbestyrelsens overordnede ansvar for hele kommunens virksomhed.

Forslaget indebærer alene, at det ikke er udelukket, at kommunalbestyrelsen i konkrete tilfælde kan behandle enkeltsager på det sociale område, ligesom det er tilfældet på alle andre områder, herunder også på beskæftigelsesområdet, der ikke er omfattet af det gældende forbud i retssikkerhedslovens § 17.

Kommunalbestyrelsens møder er offentlige. Efter § 10, stk. 1, i den kommunale styrelseslov kan kommunalbestyrelsen imidlertid bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt på grund af sagens beskaffenhed. Sager, der kan begrunde dørlukning, er sager, hvor der ved sagens behandling vil blive eller forventes at blive fremdraget fortrolige oplysninger. Viser det sig under sagens behandling påkrævet at inddrage forhold, der nødvendiggør behandling for lukkede døre, vil kommunalbestyrelsen kunne fortsætte sagens behandling for lukkede døre.

Efter forvaltningslovens § 27, stk. 1, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-f, har den, der virker inden for den offentlige forvaltning, tavshedspligt, når en oplysning ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, eller når det i øvrigt er nødvendigt for at hemmeligholde oplysningen for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, herunder bl.a. til enkeltpersoners interesse i at beskytte oplysninger om deres personlige, herunder økonomiske, forhold.

Kommunalbestyrelsen vil som følge af tavshedspligtsreglerne være nødsaget til at behandle en sag for lukkede døre, hvis det under sagens behandling viser sig påkrævet at inddrage fortrolige oplysninger.

På den baggrund vurderes det heller ikke, at forslaget vil føre til tilsidesættelse af fortroligheden i sociale sager eller give anledning til praktiske problemer med hensyn til beslutninger om, hvornår der er grundlag for at behandle en sag i kommunalbestyrelsen for lukkede døre.

For så vidt angår børn og unge-udvalget ændres reglerne i retssikkerhedslovens § 18 ikke. Det vil således fortsat være børn og unge-udvalget, der træffer afgørelse i sager vedrørende børn og unge jf. servicelovens § 174. Ændringen indebærer alene, at ingen kommunalbestyrelsesmedlemmer er udelukket fra at blive valgt som medlemmer af børn og unge-udvalget. Almindelige forvaltningsretlige regler og principper om inhabilitet i forhold til en konkret sag vil fortsat gælde.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændring af den foreslåede ophævelse af retssikkerhedslovens § 17. På baggrund af høringssvarene er imidlertid fremhævet i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at medlemmer af kommunalbestyrelsen, der gennem deres virke bliver bekendt med fortrolige oplysninger i forbindelse med behandling af sager om hjælp til enkeltpersoner, er omfattet af de almindelige regler om tavshedspligt, herunder forvaltningslovens § 27 og straffelovens § 152.

3.3. Præcisering af reglerne om kommunalbestyrelsens behandling af praksisundersøgelser

Danske Handicaporganisationer (DH) bifalder, at Ankestyrelsen og de sociale nævn kan forlange tilbagemelding om kommunalbestyrelsens behandling af praksisundersøgelser.

DH stiller dog spørgsmålstejn ved effekten af dette initiativ alene og henviser i den forbindelse til en undersøgelse foretaget af Ankestyrelsen om kommunalbestyrelsernes behandling af praksisundersøgelser i 2006. Undersøgelsen viste, at kun halvdelen af kommunerne havde behandlet praksisundersøgelserne på et møde.

DH mener, at der må sættes ind over for de kommuner, der ikke udnytter potentialet i praksisundersøgelser. Det er DH's opfattelse, at der supplerende er behov for at stille krav til, hvordan kommunerne skal behandle praksisundersøgelserne. Herudover mener DH, at handicaprådet bør høres, så rådets bemærkninger kan indgå i kommunens debat.

KL har ingen kommentarer til forslaget.

Pårørendegruppen for Svage Ældre udtrykker frygt for, at forslaget vil føre til meradministration uden at være til gavn for borgerne

Kommentar:

Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for opgavevaretagelsen på det sociale område, jf. afsnit 3.1. Kendskab til undersøgelser af kommunens praksis medvirker til at give en kommunalbestyrelse bedre mulighed for at løfte dette ansvar.

Pligten for kommunerne til at behandle praksisundersøgelser på et kommunalbestyrelsesmøde trådte i kraft den 1. januar 2006. En Ankestyrelsesundersøgelse offentliggjort i 2007 viste som anført, at kun halvdelen af kommunerne havde behandlet praksisundersøgelserne fra 2006 på et kommunalbestyrelsesmøde. Syv ud af ti besvarelser udtrykte dog forventning om, at praksisundersøgelserne ville blive behandlet inden for det første halve år. Ankestyrelsen nævner endvidere, at en del kommuner havde forklaret, at de havde modtaget praksisundersøgelserne i 2006 på et tidspunkt, hvor kommunerne var optaget af at implementere kommunalreformen, hvilket havde forsinket behandlingen af praksisundersøgelserne. Omvendt pegede kommunerne også på, at praksisundersøgelsernes gennemslagskraft – på trods af vanskeligheder i starten – styrkes som følge af kommunalreformens centralisering og de større strukturer.

På den baggrund findes der anledning til som foreslået at præcisere i retssikkerhedsloven, at Ankestyrelsen og de sociale nævn kan forlange en tilbagemelding om kommunalbestyrelsens behandling af en praksisundersøgelse på et kommunalbestyrelsesmøde, herunder om hvilke foranstaltninger undersøgelsens resultater har givet anledning til, og fastsætte en frist for tilbagemeldingen. Hermed vil en eventuel tilsidesættelse af kommunalbestyrelsens forpligtelse til at orientere Ankestyrelsen eller det sociale nævn om behandling af en praksisundersøgelse på et kommunalbestyrelsesmøde også bedre kunne påses af det statslige kommunaltilsyn.

Derimod findes der ikke grundlag for at fastsætte mere detaljerede procedureregler for denne behandling. Sådanne regler vurderes endvidere at ville stride mod de ti principper for decentral styring, som regeringen og KL har aftalt.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

3.4. Præcisering af kommunalbestyrelsens pligt til at fastsætte frister for sagsbehandlingen på de forskellige sagsområder

Danske Handicaporganisationer (DH) mener, den foreslåede ændring er en forbedring, idet det tydeliggøres, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelse skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres, og ansøger skal have skriftlig besked, hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag.

DH ser især med tilfredshed på, at det nu af lovgivningen specifikt fremgår, at sagsbehandlingstiden regnes fra ansøgningstidspunktet, og er enig i, at det er vigtigt, at lovens regler er så klare som muligt. DH savner dog hensynet til borgeren i lovbemærkningerne.

DH anfører, at lange sagsbehandlingstider giver kvaler for borgerne og foreslår, at det skal fastsættes i loven, at hvis en sag ikke er afgjort 4 uger efter udløbet af kommunens sagsbehandlingsfrist, skal sagen betragtes som om, kommunen har givet afslag med den virkning, at sagen kan realitetsbehandles hos klageinstansen.

Endelig finder DH, at sagsbehandlingstiden i førtidspensionssager er problematisk. DH anfører, at denne problemstilling ikke er løst med lovforslaget.

KL har ingen bemærkninger til forslaget.

Pårørendegruppen for Svage Ældre udtrykker bekymring for at faste sagsbehandlingsfrister kan blive standard og medvirke til lang sagsbehandlingstid.

Ældresagen støtter præciseringen af kommunalbestyrelsens pligt til at fastsætte og offentliggøre frister.

Kommentar

Retssikkerhedslovens § 3 om kommunalbestyrelsens fastsættelse af sagsbehandlingsfrister er placeret i lovens kapitel 2 om borgeren. Hensynet bag bestemmelsen og den foreslåede præciseringen er således netop, at det er vigtigt, at borgerne får at vide, hvilket serviceniveau de kan forvente med hensyn til sagsbehandlingstid., jf. de indledende almindelige bestemmelser til lovforslaget og bemærkningerne til det lovforslag, der lå til grund for den gældende bestemmelse.

Sagsbehandlingstiden vil være forskellig fra sagsområde til sagsområde, men kan også variere fra sag til sag inden for samme område bl.a. efter det konkrete behov for nærmere undersøgelser. Hvis en kommunalbestyrelse ikke kan behandle en konkret sag inden for den frist, kommunalbestyrelsen har fastsat for det pågældende område, skal borgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.

Det vil imidlertid ikke være hensigtsmæssigt at fastsætte i loven, at det betragtes som et afslag, hvis ikke kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse inden for et bestemt tidsrum efter udløbet af den fastsatte frist, med den virkning, at en klage kan realitetsbehandles af ankemyndigheden. En sådan absolut frist ville indebære, at alle sager, der ikke var afgjort efter udløbet af det fastsatte tidsrum, kunne indbringes for ankemyndigheden, herunder også komplicerede sager, hvor netop sagens kompleksitet er årsagen til, at kommunens generelle sagsbehandlingsfrist på området ikke har kunnet overholdes. Samtidig ville en sådan frist betyde en fravigelse af to-instansprincippet.

Der kan som udgangspunkt ikke søges om førtidspension. Kommunalbestyrelsen skal efter pensionslovens § 17 behandle en henvendelse om førtidspension i forhold til alle de muligheder, der findes for at yde hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunalbestyrelsen træffer efter pensionslovens § 18 afgørelse om, at sagen overgår til behandling efter reglerne om førtidspension, når det er dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at pågælden-

des arbejdsevne ikke kan forbedres ved aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige samt andre foranstaltninger. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse senest 3 måneder efter sagens overgang til behandling efter reglerne om førtidspension.

Efter § 17 i pensionsloven kan personer, der ønsker, at kommunalbestyrelsen alene tager stilling til spørgsmålet om førtidspension, dog anmode herom. I sådanne tilfælde træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, at sagen på det foreliggende dokumentationsgrundlag overgår til behandling efter reglerne om førtidspension. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse senest 3 måneder efter tidspunktet for sagens overgang til behandling efter reglerne om førtidspension.

Reglerne i pensionslovgivningen om frister i sager om tilkendelse af førtidspension berøres ikke af lovforslaget.

Høringsvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

4. Diæter

Danske Handicaporganisationer (DH) tilkendegiver, at de som udgangspunkt ikke har noget imod, at medlemmer af henholdsvis ældreråd og klageråd ved en lovændring samt handicapråd ved bekendtgørelsesændring gives mulighed for at frskrive sig diæter. DH foretrækker dog, at der i stedet skabes mulighed for, at diæter kan ydes, uden at disse indgår i indtægtsgrundlaget for beregning af sociale ydelser.

Endvidere påpeger DH, at de finder, der bør være pligt til at yde diæter og tabt arbejdsfortjeneste til frivillige i forskellige råd. Det uddybes ikke i høringssvaret, hvilke råd der henvises til i denne sammenhæng.

Danske Ældreråd (DÆ) hilser forslaget om, at medlemmer af henholdsvis ældreråd og klageråd samt handicapråd gives mulighed for at frskrive sig diæter, velkomment. DÆ har intet at indvende imod, at forslaget om mulighed for frskrivelse af diæter ikke vedrører tabt arbejdsfortjeneste.

DÆ rejser i høringssvaret ønske om, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at yde medlemmer af klageråd diæter m.v. på lige fod med den gældende forpligtelse til at yde diæter m.v. til medlemmer af henholdsvis ældreråd og handicapråd (ifølge de nuværende regler kan kommunalbestyrelsen yde diæter m.v. til medlemmer af klageråd).

Ældremobiliseringen (ÆM) finder, at forslaget om frskrivelsesmulighed af diæter er et fremskridt. Dog peger ÆM på, at det bør gøres pligtmæssigt for kommunalbestyrelsen at yde diæter til medlemmer af klageråd, samt at diæter, som ydes ældre for borgerlige ombud, bør udbetales, uden at det har indflydelse på indtægtsgrundlaget for beregning af sociale ydelser.

Ældre Sagen tilslutter sig forslaget om fraskrivelsesmulighed af diæter, men anbefaler, at det i bemærkningerne til loven anføres, i hvilket omfang godtgørelser efter § 16 a i den kommunale styrelseslov er skattepligtige.

Kommentar:

Det er hensigten med de gældende regler om diæter til medlemmer af klageråd at lade det være op til kommunalbestyrelsens beslutning, om der ydes diæter m.v. til medlemmerne af rådene på baggrund af en lokal, kommunalpolitisk prioritering. At der ikke skulle ændres herved, indgik som en del af behandlingen af lovforslaget om diæter til ældreråd, som trådte i kraft 1. juli 2007. Forslaget blev vedtaget af et bredt flertal af Folketingets partier. Velfærdsministeren har ingen planer om at indføre en pligt for kommunalbestyrelsen til at yde diæter m.v. til medlemmer af klageråd.

Diæter til ældrerådsmedlemmer behandles som andre skattepligtige arbejdsindtægter. Ved indtægtsreguleringen ligestilles alle skattepligtige indkomster, uanset hvordan indtægterne er indtjent. Det er et afgørende princip, at alle skattepligtige indkomster skal indgå i indtægtsgrundlaget for beregning af de sociale ydelser.

Det bemærkes, at der ved beregning af en række sociale ydelser er mulighed for at foretage fradrag for supplerende indtægter i det opgjorte indtægtsgrundlag, før ydelsen nedsættes. Der er mulighed for at have supplerende indtægter ved siden af pensionen, og det vil kun rent undtagelsesvist være en ulempe for en pensionist at modtage diæter. Som led i målretningen af pensionen bør skattepligtige indkomster indgå i indtægtsgrundlaget og derfor er det hensigtsmæssigt at indføre muligheden for at fraskrive sig diæter.

Med henvisning til Ældremobiliseringens høringssvar påpeges afslutningsvis, at der med arbejdet i et ældreråd ikke er tale om varetagelsen af et borgerligt ombud.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

5. Målretning af habilitetsregler for medlemmer af Ankestyrelsen og de sociale nævn.

Danske Handicaporganisationer er enige i forslaget, der giver mulighed for, at bl.a. kommunalt ansatte på det sociale område kan udpeges som medlemmer af de sociale nævn og Ankestyrelsen og deltage i behandlingen af sager vedrørende andre kommuner end den kommune, de er ansat i.

Børnesagens Fællesråd tilslutter sig den foreslåede målretning af habilitetsreglerne.

6. Øvrige forslag

KL finder at de to øvrige forslag om opholdskommune og midlertidig opholdskommune ved pleje af døende uden for den døendes opholdskommune er hensigtsmæssige og brugervenlige forslag. Dog finder *KL*, at sidstnævnte forslag

kunne give anledning til tvister mellem plejekommunen og opholdskommunen. KL foreslår derfor, at der indføres en bestemmelse om, at plejekommunen løbende skal orientere opholdskommunen om, hvilke bevillinger der gives, som opholdskommunen skal refundere. Dette med henblik på, at opholdskommunen kan få overblik over de kommende fordringer

Ældremobiliseringen hilser den foreslåede ændring vedrørende pasning af døende velkommen.

Kommentar:

Der findes ikke anledning til at indføre flere bindende procedureregler for kommunerne. Det bemærkes, at en kommune, som yder mellemkommunal refusion, efter retssikkerhedslovens § 11 c, stk. 1, nr. 5, har mulighed for fra en anden kommune at indhente oplysninger om, hvor mange timers personlig og praktisk hjælp, der bevilges, og hvilken beregning der ligger til grund for prisen på en times hjælp.

Velfærdsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.)

Udkastet til lovforslag indeholder tre hovedelementer to øvrige ændringsforslag.

Det første hovedelement vedrører kommunalbestyrelsens ansvar. Der er tale om følgende:

- Forslag til bestemmelser, der fremhæver kommunalbestyrelsens ansvar i lovens formålsbestemmelse.
- Ophævelse af forbud mod, at den samlede kommunalbestyrelse kan behandle personsager på det sociale område.
- Præcisering af reglerne om kommunalbestyrelsens behandling af praksisundersøgelser.
- Præcisering af kommunalbestyrelsernes pligt til at fastsætte frister for sagsbehandling på de forskellige områder.
-

Det andet hovedelement vedrører ældreråd og klageråd. Forslagene går ud på, at medlemmer af kommunale ældreråd samt ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer af kommunale klageråd gives mulighed for at fraskrive sig modtagelsen af diæter for arbejdet i rådene, da dette kan have betydning for størrelsen af de pågældendes sociale ydelser.

Som det tredje hovedelement foreslås en målretning af habilitetsreglerne for medlemmer af Ankestyrelsen og de sociale nævn, således at medlemmer af de sociale nævn og Ankestyrelsen ikke kan deltage i sager, der vedrører den kommune, hvor den pågældende er ansat eller medlem af kommunalbestyrelsen. Herved får bl.a. kommunalt ansatte på det sociale område mulighed for at blive udpeget som medlemmer af de sociale nævn og Ankestyrelsen og deltage i behandlingen og sager vedrørende andre kommuner end den kommune der er ansat i.

Den 10. december 2008

Jnr 01.12.00 P19
Sagsid 000200394

Ref VVI/KHK
vvi@kl.dk
Dir 3370 3453

Weldekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/3

Udkastet til lovforslag indeholder endvidere forslag om

- Præcisering af reglerne om opholdskommune.
- Midlertidig opholdskommune ved pleje af døende uden for den døendes opholdskommune.

KL har nedenstående bemærkninger til forslagene.

Med hensyn til forslagene vedrørende kommunalbestyrelsens ansvar er det KL's opfattelse, at den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen kunne lede til den fejlagtige opfattelse, at kommunalbestyrelsens ansvar på dette område er større og juridisk anderledes end på andre lovområder, som ikke indeholder en tilsvarende (kommunlæretlig selvfølgelig) fremhævelse af kommunalbestyrelsens ansvar. Det er derfor KL's opfattelse, at dette forslag bør udgå. Det skal samtidig understreges, at KL naturligvis fortsat støtter op omkring de aftalte ti principper for god decentral styring.

KL støtter ophævelsen af særreglen om forbud mod, at den samlede kommunalbestyrelse kan behandle personsager på det sociale område.

Med hensyn til præciseringen af reglerne om kommunalbestyrelsens behandling af praksisundersøgelser fremgår det af bemærkningerne, at der er tale om at skabe utvivlsom hjemmel for håndhævelse via de statslige kommunaltilsyn. KL har ikke bemærkninger til denne stramning af reglerne.

For så vidt angår præciseringen af kommunalbestyrelsernes pligt til at fastsætte frister for sagsbehandlingen på de forskellige områder, er der tale om en uddybning af de gældende regler. KL har ikke bemærkninger til denne stramning af reglerne.

Forslagene om diæter giver ikke KL anledning til bemærkninger. Det gælder også de bebudede parallelle bekendtgørelsesændringer vedrørende medlemmer af de kommunale handicapråd.

Udkastets forslag om målretning af habilitetsreglerne giver ikke KL anledning til bemærkninger.

Med hensyn til de to øvrige forslag om opholdskommune og midlertidig opholdskommune ved pleje af døende uden for den døendes opholdskommune er det KL's opfattelse, at der er tale om hensigtsmæssige og brugervenlige forslag, som dog for det sidstes vedkommende kunne give anledning til tvister mellem plejekommunen og opholdskommunen. Det foreslås derfor, at der indføres en bestemmelse om, at plejekommunen løbende skal orientere opholdskommunen om, hvilke bevillinger, der gives og som opholdskommunen skal refundere. Dette med henblik på, at opholdskommunen kan få overblik over de kommende fordringer.

KL har ikke haft mulighed for at behandle udkastet politisk og der tages derfor forbehold for eventuelle senere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Vibeke Vinten

Vibeke Vinten

Mobiliseringen

Ældremobiliseringens sekretariat, Suomisvej 3, 1927 Frederiksberg C
Tlf. 35 35 26 99 - Fax: 35 35 26 44
e-mail: ae@aeldremobiliseringen.dk
www.aeldremobiliseringen.dk

8. december 2008

Velfærdsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.) J.nr. 2008-1673

Ældremobiliseringen har ved mail af 14. november 2008 modtaget ovennævnte til høring med frist d. 5. december 2008.

Vedr. kommunalbestyrelsens ansvar:

Ældremobiliseringen finder det positivt at det præciseres, at det er kommunalbestyrelsen, der har det politiske ledelsesansvar med ret og pligt til at tage ansvaret for at fastlægge og prioritere kommunens serviceniveau m.v., for at sikre kvaliteten i opgavevaretagelsen.

Vedr. diæter:

Med forslaget åbnes der mulighed for, at medlemmer af ældreråd og klageråd kan fraskrive sig diæter. Herved forhindres, at medlemmer med indtægtsbestemte sociale ydelser lider direkte økonomisk tab ved at sidde i ældreråd og klageråd. Dette er naturligvis et fremskridt, og det er positivt, at der foreslås samme regler for fraskrivning for medlemmer af ældreråd og klageråd.

Ældremobiliseringen finder det imidlertid beklageligt, at der fortsat gælder forskellige regler for medlemmer af ældrerådene, der har ret til diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse og medlemmer af klagerådene, hvor det er kommunalbestyrelsen, der beslutter om tilsvarende skal gælde for de, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, jf. §§ 33 og 36.

Ved at fraskrive sig diæter undgår man direkte økonomisk tab; men det burde overvejes, at diæter, der ydes ældre for borgerligt ombud, blev ydet uden fradrag i indtægtsbestemte sociale ydelser, så der fra det offentlige side vises et minimum af erkendtlighed for det arbejde, de pågældende yder.

Vedr. hjælp til døende:

Ældremobiliseringen hilser den foreslåede ændring af § 9 velkommen, idet det herved sikres, at der kan ydes den døende personlig og praktisk hjælp af den kommune, hvor den døende opholder sig. Enhver afbureaukratisering af reglerne er vigtig i denne situation.

CVR 26 13 90 31 Bank 53 01-09 12 356 Giro 16 89 14 36

Ældremobiliseringen består af: Sammenslutningen af Pensionistforeninger i Danmark - Den fynsk-jyske Sammenslutning af Pensionistforeninger - Omsorgsorganisationernes Samråd - LO Faglige Seniorer og Pensionisternes Samvirke

Ældremobiliseringen har ikke yderligere kommentarer til det fremsendte forslag, men vi skal beklage den sene besvarelse.

Med venlig hilsen

Gitte E. Olsen
Sekretariatschef

Elsebeth Jarl Brunés

Fra: Vibeke Larsen [vlsjl@statsforvaltning.dk]

Sendt: 8. december 2008 13:34

Til: Elsebeth Jarl Brunés; Lovkoordinering, Velfærdsministeriet

Emne: Svar på høring over udkast til forslag om ændring af retssikkerhedsloven

STATSFORVALTNINGEN

SJÆLLAND

e-brev

Som svar på høring af 14. november 2008 vedr. udkast til forslag om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.) skal jeg på vegne af statsforvaltningsdirektørerne meddele, at jeg ikke har bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Vibeke Larsen
direktør

Statsforvaltningen Sjælland

Dronningensgade 30, 4800 Nykøbing F

Telefon 7256 7600, Fax 5482 1864

E-post: sjælland@statsforvaltning.dk

Hjemmeside: www.statsforvaltning.dk

Elsebeth Jarl Brunés

Fra: Marianne Sinding [mas@ast.dk]

Sendt: 5. december 2008 13:18

Til: Elsebeth Jarl Brunés; Lovkoordinering, Velfærdsministeriet

Cc: Thorkil Juul; Karin Rasch

Emne: Svar på høring af 14.11.2008 om forslag til ændring af retssikkerhedsloven

Velfærdsministeriet

Att. Elsebeth Jarl Brunés

**Om forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
(præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet mv.)**

Ankestyrelsen har kun følgende bemærkninger til lovforslagets § 4, stk. 2, om ikrafttrædelsestidspunktet:

Henvisningen til § 1, nr. 35, har virkning for.... skulle vist rettelig have været § 1, nr. 36. Denne manglende konsekvensrettelse fremgår ligeledes af bemærkningerne under pkt. 2.1.3 in fine.

Dernæst forekommer udtrykket "afgives" i samme bestemmelse uklar. Undersøgelserne sættes i gang på en dato, afsluttes, sendes i høring og offentliggøres på andre datoer. Flere undersøgelser igangsættes i året for den endelige offentliggørelse. Vi vil foreslå, at man i stedet kunne bruge udtrykket "offentliggøres".

Venlig hilsen

Marianne Sinding

Østerøgade 6
8200 Århus N
tlf. 86166416
redaktion@pgruppen.dk

Århus 5 dec. 2008

Velfærdsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høringssvar fra Pårørendegruppen for Svage Ældre

Høring vedr: Ukast til forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Pårørendegruppen for Svage Ældre fremsender hermed kommentarer til lovforslaget: - primært til forslagene samlet i punkt 1 af forslagets 4 delområder.

1. Kommunalbestyrelsens ansvar:

Pårørendegruppen for Svage Ældre bifalder lovforslagets hensigtserklæringer om at skabe "overblik", "bedre prioritering", "klarhed for borgerne" ved at fastslå kommunalbestyrelsens ansvar for såvel den samlede udmøntning af servicelovens bestemmelser som den enkelte afgørelse.

Pårørendegruppen for Svage Ældre har ofte efterlyst mere åbenhed og debat i kommunalbestyrelserne om serviceniveau, kvalitet, praksis og om ældreplejen i almindelighed.

Det forhold, at mange beslutninger er taget i forvejen i udvalg eller i forvaltning og bliver en ren ekspeditionssag, når et spørgsmål eller afgørelse forelægges kommunalbestyrelsen, betyder at disse spørgsmål for sjældent kommer til offentlighedens kendskab med mulighed for en bred debat med inddragelse af borgerne.

Pårørendegruppen for Svage Ældre kan frygte, de bestemmelse, hvori kommunerne pålægges at sørge for beskrivelse af praksis og indsendelse af undersøgelser til Velfærdsministeriet, blot er nyt eksempel på et administrativt tiltag, som primært vil gavne og "give omsætning" i administrative lag og ikke hos borgerne. På samme måde udtrykkes beklagelse af, at det er nødvendigt at indføre præcisering af tidsfrister for kommunale afgørelser. Selv om der er eksempler på helt urimeligt lange ventetider, kan indførelsen af faste frister have den effekt, at disse frister bliver standarder og således medvirker til langvarig sagsbehandling.

2, 3 og 4

"fraskrivelse af diæter for deltagelse i ældrerådsarbejde mv." "habilitetsregler for medlemmer af ankenævn" og "præcisering af regler for opholdskommune"

Pårørendegruppen for Svage Ældre har ikke særlige bemærkninger til forslagene, der forekommer uproblematisk og i en vis grad har været drøftet.

Med venlig hilsen

Alice Wulff

Formand for Pårørendegruppen for Svage Ældre

DANSKE ÆLDRE RÅD

Velfærdsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: ejb@vfm.dk og p-lovkoord@vfm.dk

4. December 2008

Høring: over udkast til forslag til lov om ændring af lov om retsikkerhed og administration på det sociale område (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.)

DANSKE ÆLDRE RÅD takker for muligheden for at afgive høringssvar på det fremsendte høringssudkast.

DANSKE ÆLDRE RÅD er overvejende positive overfor forslaget.

Vedrørende understregning og understøttelse af kommunalbestyrelsens ansvar

DANSKE ÆLDRE RÅD har bemærket at forslaget indeholder ændringer der understreger og understøtter kommunalbestyrelsens ansvar for behandling af sager på det sociale område. DANSKE ÆLDRE RÅD kan tilslutte sig den foreslåede præcisering af at ansvaret er kommunalbestyrelsens og ikke kommunens.

DANSKE ÆLDRE RÅD ønsker - polemisk - at tilføje følgende:
når det anføres at et af lovens formål er at fremhæve kommunalbestyrelsens ansvar for opgavevaretagelsen og tilsynet på det sociale område og at det kommunal politiske ansvar er et grundlæggende princip for opgavevaretagelsen på det sociale område, så håber DANSKE ÆLDRE RÅD, at kommunalbestyrelsen fremover får bedre mulighed for at leve op til dette ansvar. Dels gennem økonomiske aftaler med regeringen og dels gennem en mindre indgriben fra Christiansborg i den kommunale opgavevaretagelse.

Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse
Tlf. +45 3877 0160
info@danske-aeldreraad.dk
www.danske-aeldreraad.dk

Vedrørende mulighed for medlemmer af ældreråd og klageråd for at fraskrive sig diæter

DANSKE ÆLDRE RÅD hilser forslaget velkomment, da det følger op på en problemstilling rejst af medlemmer af ældrerådene. DANSKE ÆLDRE RÅD vil dog indledningsvis bemærke, at langt de fleste medlemmer af ældrerådene har været tilfredse med den pr. 1/7 2007 indførte hjemmel til at udbetale diæter for møder.

DANSKE ÆLDRE RÅD har intet at indvende imod at forslaget ikke vedrører tabt arbejdsfortjeneste.

DANSKE ÆLDRE RÅD vil bemærke, at den parallelitet i regelsættet som forslaget vedrører, ønsker DANSKE ÆLDRE RÅD gennemført i lovgivningen omkring diæter til de medlemmer af klagerådene som er medlem af ældrerådet. Der bør være parallelitet dels rådene imellem og dels medlemmerne af rådene imellem.

DANSKE ÆLDRE RÅD ønsker lovfæstet at medlemmer af et klageråd der er medlem af et ældreråd har ret til diæter.

Vedrørende målretning af habilitetsregler for medlemmer af Ankestyrelsen og de sociale nævn.

DANSKE ÆLDRE RÅD kan tilslutte sig forslaget.

Med venlig hilsen

Marianne Lundsgaard
sekretariatsleder

Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse
Tlf. +45 3877 0160
info@danske-aeldreraad.dk
www.danske-aeldreraad.dk

Velfærdsministeriet
Att.: Elsebeth Jarl Brúnes
E-mail: ejb@vfm.dk

Hvidovre, 4.12.2008
Sag 08/1079 – Dok. 14180/08 KP/ck

Bemærkninger fra Danske Handicaporganisationer (DH) til høring om lovændring af retssikkerhedsloven (præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.)

1. Understregning og understøttelse af kommunalbestyrelsens ansvar

Fremhævelse af kommunalbestyrelsens ansvar i lovens formålsbestemmelse

DH er ikke imod, at det kommunalpolitiske ansvar i opgavevaretagelsen på det sociale område understreges ved at blive formuleret i formålsbestemmelsen. DH stiller imidlertid spørgsmålstegn ved lovændringens praktiske betydning for kommunernes ageren.

Denne pessimisme skal ses i lyset af, at retssikkerhedslovens formålsbestemmelse i forvejen indeholder gode elementer, der langt fra altid tjener som inspiration i den kommunale praksis. Således fremgår det bl.a. af retssikkerhedslovens § 1, at formålet med loven er at sikre borgernes rettigheder og indflydelse, når de sociale myndigheder behandler sager, samt at fremhæve at de sociale myndigheder har pligt til at tilrettelægge en tidlig helhedsorienteret hjælp.

Praksis viser med al tydelighed, at kommunalbestyrelserne langt fra altid træffer afgørelser i sociale sager med udgangspunkt i disse formuleringer i formålsbestemmelsen.

Men måske vil en understregning af det kommunale ansvar i opgaveopløsning, som foreslået med lovændringen, give kommunerne ny inspiration til at anvende formålsbestemmelserne i almindelighed. DH er nemlig enig i lovbemærkningernes formulering om, at lovens formålsbestemmelse bl.a. har til formål at vejlede borgere og myndigheder om de hensyn og grundlæggende principper, som loven generelt bygger på. "Disse principper kan også inspirere kommunalbestyrelserne, når de udvikler kvaliteten i den sociale service."

Sammenlignet med retssikkerheden i den statslige forvaltning er kommunernes retssikkerhed væsentligt ringere. Ikke på grund af ringere uddannelse eller mindre kvalifikationer blandt medarbejderne, men fordi retssikkerhed prioriteres lavere i kommunerne end i staten.

De kommunale politikere interesserer sig i højere grad for økonomi end retssikkerhed. Herved bliver økonomien sat over alt andet.

Kommunernes lovovertrædelser på socialrettens område vidner om mangel på retskultur. Et helt nyt eksempel vedrører sygedagpenge, hvor en undersøgelse fra Region Sjælland har vist fejl i 47 % af afgørelserne siden begyndelsen af 2007.

Der er derfor behov for at indskærpe retssikkerheden overfor kommunerne i forbindelse med behandling af kommunalbestyrelsens ansvar i henhold til retssikkerhedsloven.

Ophævelse af forbud mod at den samlede kommunalbestyrelse kan behandle personsager
DH anerkender forslaget, der giver kommunalbestyrelsesmedlemmer mulighed for bedre føling med overholdelsen af lovgivningen i kommunen – og bringer retstilstanden på det sociale område i overensstemmelse med det kommunale styrelsessystem i øvrigt.

Samtidig skal DH dog understrege vigtigheden af, at behandlingen af personsager i kommunalbestyrelsen kommer til at foregå under betryggende retssikkerhedsmæssige forskrifter. Det vil sige, at det sker i lukkede møder og med fuld respekt af tavshedspligten samt forvaltningslovens øvrige regler. Baggrunden for den nuværende regel har været, at personsager på det sociale område typisk indeholder fortrolige oplysninger, som ikke er fundet egnet til et større forum, jf. bemærkninger til lovforslaget. En opblødning af de nuværende regler nødvendiggør derfor, at sagerne behandles med omhu i den samlede kommunalbestyrelse.

Omvendt medgiver DH, at det også kan bidrage til at styrke borgernes retssikkerhed, at samtlige kommunalbestyrelses medlemmer kan få indsigt i de konkrete sager og afgørelser på det sociale område.

Præcisering af reglerne om kommunalbestyrelsernes behandling af praksisundersøgelser
DH bifalder, at Ankestyrelsen og de sociale nævn kan forlange en tilbagemelding om kommunalbestyrelsens behandling af en praksisundersøgelse på et kommunalbestyrelsesmøde, herunder hvilke foranstaltninger undersøgelsens resultater har givet anledning til, og fastsætte en frist for tilbagemeldingen.

Men DH stiller spørgsmålstegn ved effekten af dette initiativ alene. Som DH tidligere har givet udtryk for, i et brev til Velfærdsminister Karen Jespersen af 21. november 2007, overholder kommunerne ikke loven om behandling af praksisundersøgelser. Det viser en undersøgelse fra Ankestyrelsen, offentliggjort i november 2007.

Kun halvdelen af kommunerne har på det tidspunkt overholdt loven og har behandlet undersøgelserne. Eller rettere, næsten overholdt loven, for det er samtidig kun halvdelen af disse kommuner, der har drøftet undersøgelserne. Resten har alene haft dem til orientering.

DH mener, det er dybt kritisabelt, at kommunerne tilsyneladende er ligeglade med denne lov og undersøgelsen. Formålet med loven var netop at understrege det politiske ansvar for praksis i kommunerne og dermed styrke det politiske fokus på borgernes retssikkerhed. Gennem praksisundersøgelserne får kommunerne kendskab til egen praksis. Det giver mulighed for at tage initiativ til forbedringer i kommunens forvaltning, hvis praksisundersøgelsen har afsløret problemer. Flere – næsten alle – praksisundersøgelser har vist problemer i den kommunale sagsbehandling.

Ved ikke at overholde loven afskærer kommunerne sig fra at lære af praksis ud fra ankesystemets undersøgelser. Det er ikke bare ærgerligt men kritisabelt. Af undersøgelsen fremgår det samtidig, at der ikke er udsigt til, at flere kommuner fremadrettet har tænkt sig at overholde loven. Men det skal de vel?

Forklaringen kan ikke alene henføres til, at kommunerne mangler viden om lovgivningen. Blandt de kommuner, der kender lovgivningen, er det langt fra alle, der behandler undersøgelserne. Men under alle omstændigheder er der et forbavsende stort antal, der ikke kender lovgivningen. Det er vel lidt underligt, når nu det er således, at det er kommunerne, der skal administrere lovgivningen i forhold til borgerne?

Selvom kommunernes udbytte af praksisundersøgelserne er meget forskelligt, medfører behandlingen af undersøgelserne i nogle tilfælde retningslinjer og standarder for god praksis i sagsbehandling og uddannelsesforløb. De kan med andre ord anvendes positivt. Og det er det, der er DH's ønske. Man skal lære af sine fejl.

DH mener derfor, der må sættes ind over for de kommuner, der ikke udnytter potentialet i praksisundersøgelserne. Derfor er der supplerende behov for at stille krav til, hvordan kommunerne skal behandle praksisundersøgelserne.

DH mener desuden, at handicaprådet bør høres, så handicaprådets bemærkninger kan indgå i kommunalbestyrelsens debat.

Præcisering af kommunalbestyrelsernes pligt til at fastsætte frister for sagsbehandlingen på de forskellige områder

DH mener, den foreslåede ændring er en forbedring, idet det tydeliggøres, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning til afgørelse skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres, og ansøger skal have skriftlig besked, hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag.

DH ser især med tilfredshed på, at det nu af lovgivningen specifikt fremgår, at sagsbehandlingstiden regnes fra ansøgningstidspunktet. I praksis er det nemlig ikke altid sådan lovgivningen fortolkes, når sagsbehandlingstiden skal beregnes.

DH er enig i lovhemærkningernes formuleringer om, at det er vigtigt, at lovens regler er så klare som muligt, så tvivl om kommunalbestyrelsernes ansvar undgås - men DH savner

hensynet til borgeren i lovbemærkningerne. I praksis giver lange sagsbehandlingstider store kvaler for de borgere, der er afhængige af, at der træffes afgørelse. Derfor er det nødvendigt, at der sker forbedringer på dette område.

Ankestyrelsen har i R-4-04 knæsat princippet om, at en uforholdsmæssig lang sagsbehandlingstid kan sidestilles med et afslag. DH vil derfor foreslå, at der samtidig fastsættes en frist for, hvornår borgeren kan betragte en ansøgning som afslået på grund af passivitet. Konkret foreslår DH, at fristen fastsættes til 4 uger efter sagsbehandlingsfristens overskridelse. Efter dette tidspunkt skal borgeren kunne få sagen realitetsbehandlet af klageinstansen.

Det indebærer naturligvis, at de fastsatte sagsbehandlingsfrister er rimelige, hvilket tilsynsmyndighederne må have mulighed for at vurdere og tage stilling til.

I forhold til ansøgninger om førtidspension er det et stort problem, at sagsbehandlingen, der går forud for stillingtagen til at rejse en sag om førtidspension, kan trække ud i det uendelige. Den problemstilling bliver ikke løst med dette lovforslag.

2. Mulighed for medlemmer af ældreråd og klageråd at fraskrive sig diæter

DH har ikke noget imod, at det juridisk kan være muligt at fraskrive sig retten til diæter. Men DH finder det meget kritisabelt, at formålet er, at personer med sociale ydelser kan fraskrive sig diæter for at undgå påvirkning i sociale ydelser. Det er ikke rimeligt.

Af lovbemærkningerne fremgår det bl.a., at det er væsentlig for regeringen, at der er lige adgang til deltagelse i rådene, og at der ikke eksisterer økonomiske barrierer herfor. Men det sikrer man ikke med dette lovforslag. Nogle vil have "råd" til at kunne tage imod diæter og den lille anerkendelse, det kan være. Andre vil ikke have "råd" til det, da det kan have konsekvenser for deres sociale ydelser. Det er ikke ligebehandling.

Derfor mener DH, man må sikre, at der kan udbetales "diæter" uden påvirkning af den pågældendes indtægt, hvad enten det er løn eller sociale ydelser.

Ministeren agter at indføre en tilsvarende fraskrivelsesmulighed for handicaporganisationernes medlemmer af handicapråd. DH's synspunkter vil tilsvarende gælde på dette område. Her vil man kunne få en situation, hvor et medlem af handicaprådet med relativ stor arbejdsindtægt har "råd" til at tage imod en diæt, mens en person med fx førtidspension ikke har "råd" til at tage imod en diæt. Det er skævt.

Førtidspension tilkendes som erstatning for en arbejdsindkomst. DH mener derfor, førtidspension skal ligestilles med arbejdsindtægt, der ikke påvirkes af modtagelse af diæter.

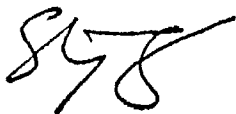
DH mener med andre ord ikke, at forslaget om at gøre det muligt at fraskrive sig retten til diæter skal bruges som løsningsmodel på de problemer, der er opstået i forhold til diæters påvirkning af sociale ydelser.

I øvrigt mener DH, at der skal være pligt til at udbetale diæter og tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med frivilliges deltagelse og arbejde i forskellige råd. Det er en vigtig anerkendelse af det arbejde, der finder sted.

3. Målretning af habilitetsregler for medlemmer af Ankestyrelsen og de sociale nævn

DH er enig i forslaget, der giver mulighed for, at bl.a. kommunalt ansatte på det sociale område kan udpeges som medlemmer af de sociale nævn og Ankestyrelsen og deltage i behandlingen af sager vedrørende andre kommuner end den kommune, de er ansat i. Der er ingen grund til at udelukke en så bred personkreds fra at kunne udpeges som medlemmer af de sociale nævn og Ankestyrelsen.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

Elsbeth Jarl Brunés

Fra: Lisbeth Baastrup [lisbeth.baastrup@ftf.dk]

Sendt: 4. december 2008 15:25

Til: Elsbeth Jarl Brunés; Lovkoordinering, Velfærdsministeriet

Emne: Høring over udkast til forslag til om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

FTF har modtaget ovennævnte udkast til lovforslag til høring. FTF er positiv overfor, at der sker en præcisering af kommunalbestyrelsernes ansvar mv. og har i øvrigt ingen kommentarer til lovudkastet.

Venlig hilsen

Lisbeth Baastrup

Konsulent

Tlf: +45 33 36 88 49 - Mobil: +45 20 20 88 49 - E-mail: liba@ftf.dk

FTF - Hovedorganisation for 450.000 offentligt og privat ansatte

Niels Hemmingsens Gade 12 - Postboks 1169 - 1010 København K.

Tlf: +45 33 36 88 00 - Fax: +45 33 36 88 80 - E-mail: ftf@ftf.dk - www.ftf.dk

OBS: Se FTF's nye kurser til politisk valgte, ansatte, ledere, TR og SIR

©

FTF støtter

Julemærkesagen

Klik her ...

BØRNESAGENS FÆLLESRÅD

Emdrupvej 115A, 5. etage, 2400 København NV - tlf.: 33 22 17 33,
fax: 33 22 17 50 - e-mail: bf@boernesagen.dk - www.boernesagen.dk

4. december 2008

Høring over udkast til forslag om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter og inhabilitet m.v.)

Børnesagens Fællesråd kan tilslutte sig lovforslaget om kommunalbestyrelsens ansvar for behandlingen af sager på det sociale område. Det vil give mulighed for en styrkelse af nuanceringen i behandlingen af de sociale sager. Det vil endvidere være ønskeligt i et demokratisk perspektiv.

Børnesagens Fællesråd kan tilslutte sig den foreslåede målretning af habilitetsreglerne for medlemmer af Ankestyrelsen og de sociale nævn.

Venlige hilsener

Inge Marie Nielsen
sekretariatsleder

MEDLEMMER AF BØRNESAGENS FÆLLESRÅD

KFBU - Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge

Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge

Børnehjælpen - Mentalhygiejnisk Forening for Børn og Unge

Ungdommens Vel

LGS - Landsforeningen af Anbudssteder, Børnepasger og Udviklingsforløb

FBU - FællesLANDSE foreningen

Daginstitutionernes Lands-Organisation

Foreningen Jesk Børneomsorg Fællesråd

Landsmønstret

KITUM's Sociale Arbejde i Danmark

Børn og Familier

Børns Vokar

Mødrehjælpen

Børnets Hus

Børnehjælpedagen

Medlemsorganisationerne dækker til sammen områden for mere end 500.000 børn og unge

Velfærdsministeriet

Att.:

ejb@vfm.dk

p-lovkoord@vfm.dk

12. december 2008

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.)

Vedr. kommunalbestyrelsens ansvar, frister for sagsbehandling mv.

Ældre Sagen finder det udmærket, at man i lovteksten understreger kommunalbestyrelsens ansvar for den kommunale opgavevaretagelse på det sociale område. Vi skal dog samtidig anføre, at en sådan understregning i lovteksten i sig selv næppe ændrer markant på hverken kvalitet eller kvantitet af opgaveløsningen i realiteternes verden.

Ældre Sagen kan støtte, at det præciseres, at kommunalbestyrelserne har pligt til at fastsætte tidsfrister for sagsbehandlingen på de forskellige sociale områder, og at kommunalbestyrelsen har pligt til at offentliggøre disse frister.

Vedr. mulighed for medlemmer af ældreråd og klageråd for at fraskrive sig diæter.

"Lovforslagets §1 nr. 16 og 17 fastslår, at et medlem af et ældreråd eller et klageråd ikke er forpligtet til at modtage diæter eller udgiftsgodtgørelse.

Ældre Sagen kan tilslutte sig lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, herunder "Bemærkninger til lovforslaget", afsnit 2 "lovforslagets hovedindhold", punkt 2.2. Det har for de fleste medlemmer af ældreråd og klageråd været anset som en fordel, at der pr. 1.7 2007 blev indført hjemmel til udbetaling af mødediæter, tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelser, men Ældre Sagen har erfaret, at nogle få medlemmer har ønsket at kunne frasige sig diæter, nogle fordi de pågældende ved denne ekstraintægt kunne komme ud for reduktion af sociale ydelser, og andre fordi de af principielle grunde ikke ønskede at modtage økonomisk vederlag for et hverv, som de betragtede som en frivillig opgave.

Ældre Sagen finder det hensigtsmæssigt, at der i bemærkningerne er anført at, "indtægterne fra diæterne er skattepligtige". Men Ældre Sagen vil imidlertid anbefale, at der – formentlig i bemærkningerne til lovforslaget – derudover beskrives i hvilket omfang, at "godtgørelser" efter § 16 a i lov om kommunernes styrelse er skattepligtige. En konkret forespørgsel fra et medlem af et ældreråd medførte en forelæggelse fra Ældre Sagen for SKAT, der i et detaljeret svar angav, at godtgørelser som hovedregel var skattepligtig indkomst, men at der er en række undtagelser. Til illustration af emnets kompleksitet vedhæftes den vejledende udtalelse af 3. 9 2008 fra SKAT.

Med venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

Ældre Sagen • Nørregade 19 • 1165 København K

Tlf.: 33 96 86 86 • Fax 33 96 86 87 • www.aeldresagen.dk

Gavabeløb til Ældre Sagen kan fratregkes efter gældende skatteregler • Giro 450-5050

Protector: Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

Svar fra SKAT vedrørende skattepligt af diæter mv. for medlemmer af Ældreråd.

Nedenstående svar er vejledende, og ikke formelt bindende for SKAT.

- **Pkt. 4.1.2 Andre godtgørelser** (*Ældre Sagens bem: Pkt 4.1.2 angår kommunalbestyrelsesmedlemmer og andet end befordrings- og fraværs-godtgørelse*)
Stk. 2: "Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som afholdes i forbindelse med et medlems varetagelse af kommunale hverv eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse. Kommunalbestyrelsen kan f.eks. beslutte at godtgøre udgifter til telefon, telefaks, internetadgang, avishold m.v. eller beslutte at stille lokaler eller pc til rådighed."

Bemærkning fra SKAT: De med rødt fremhævede eksempler på udgifter, der kan ydes godtgørelse til, reguleres af forskellige skatteregler, som giver forskelligt resultat, afhængigt af hvad der tilsigtes godtgjort, og afhængigt af i hvilken form godtgørelsen ydes. Der er altså ikke noget enkelt svar som dækker det hele.

Spørgsmål 1) Er det fastsat, at sådanne godtgørelser (telefon, internet og lign) efter kap. 4.3 stk. 6 til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer er skattepligtige eller ej? I så fald hvor?

Sv fra SKAT.: Der ses ikke at findes skattemæssige regler, der er møntet specifikt på godtgørelser der ydes medlemmer af Ældrerådet. Se derfor svaret til spørgsmål 2.

Spørgsmål 2) Kan en bestemmelse eller afgørelse efter spm. 1 efter en analogi anvendes for ældrerådsmedlemmer, selv om disse er valgt ved direkte valg og ikke udpeget af kommunalbestyrelsen?

Sv fra SKAT.: Ja, det er min opfattelse, at medlemmer af Ældrerådet, skattemæssigt skal behandles analogt med medlemmer af Kommunalbestyrelsen, selvom udpegelsesmåden er anderledes i forhold til andre organer under en kommunalbestyrelse.

Som hovedregel er godtgørelser, der ydes som kontante tilskud, skattepligtig indkomst efter Statsskattelovens §4, på samme måde som de egentlige diæter. Afhængigt af hvilken type udgift ydelsen tilsigter at godtgøre, kan der i visse situationer, men ikke altid, opnås et modgående ligningsmæssigt fradrag, typisk med hjemmel i en fortolkning af ligningslovens §9, om øvrige lønmodtagerudgifter. De eneste typer godtgørelser der kan udbetales skattefrit, vedrører rejse- og befordring, og omfatter altså ikke de typer udgifter der spørges om.

Hvis godtgørelsen ikke ydes kontant, men in natura, det vil sige at Kommunalbestyrelsen er ejer af et gode, afholder alle udgifter til godet, og stiller dette til rådighed for ældrerådsmedlemmet, er den skattemæssige regulering anderledes, end når der er tale om kontante godtgørelser. Naturalieydelse er i de fleste tilfælde dækket af Ligningslovens §16. Denne paragraf detaljeregulerer skattepligt eller skattefritagelse med mere, vedrørende hovedparten af de godtgørelser der er tale om. Bestemmelsen sidestiller Kommunalbestyrelsesmedlemmer o.l. med almindelige lønmodtagere, og den anses derfor også for at dække medlemmer af kommunens Ældreråd. Jeg har klippet et citat af paragraffen ind i bunden af denne svarmail. (Bemærk, at §16 stk. 2, litra 3, også dækker kontante telefongodtgørelser - altså en sammenblanding af kontant- og naturalieprincippet).

Bundgrænsen for naturaliegoder der beskattes, er i 2008 kr. 5.400, se dette link:
<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1549830>

Telefon, telefax: Er ikke omfattet af reglen om bundgrænse i §16. stk. 3, og beskattes derfor altid. Ydes godtgørelsen ved, at kommunen ejer og betaler abonnementet, beskattes der efter en takst på kr. 3.000, uanset hvad kommunens udgift rent faktisk er. For denne takst medregnes på selvangivelsen, kan der modregnes privat afholdte udgifter til egne telefoner. Taksten og modregningsadgangen er hjemlet i SKM.2006.752, se:
<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1566140&vId=0>

Se også ligningsvejledningens A.B.1.9.4:
<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=103992&vId=201958&i=100#i103992>

Internetadgang: Sidestilles med telefon. Jf. dog §16 stk. 13: Hvis PC'en er koblet på kommunens net, er Internetforbindelsen skattefri.

PC: Stilles en PC til rådighed, er den altid skattefri når anvendelseskriteriet er opfyldt, jf. §16 stk. 12.

Avishold: Er omfattet af bagatelgrænsen på kr. 5.400 i §16 stk. 3.

Spørgsmål 3) Er den skattepligtige situation anderledes, såfremt kommunalbestyrelsen vælger at udbetale godtgørelser – udover diæter – efter Skatterådets Bek. Nr. 1023 af 21.8 2007 vedr. foreninger ?

SKAT: Bekendtgørelsen, der knytter sig til skattefritagelsesreglen i Ligningslovens §7M, forudsætter, at godtgørelsen udbetales fra en forening til et medlem af foreningen. De forenklede regler, anses derfor ikke, at kunne anvendes på udbetalinger, fra en Kommune, til et medlem af kommunens Ældreråd.

Med venlig hilsen

Christian Hansen
Afdelingsleder

Indsats og Juridisk Service
Lautrupvang 1A, 2750 Ballerup

E-mail: Christian.Hansen@Skat.dk
Telefon: (+45) 723 70428
Mobiltelefon: (+45) 723 70428

Velfærdsministeriet

Att. Elsebeth Jarl Brunés

ejb@vfm.dk og

p-lovkoord@vfm.dk

5. december 2008

Høringssvar om udkast til forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v).

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) vil hermed gerne takke for muligheden for at kommentere det fremsendte forslag til lovændring.

Understregning og understøttelse af kommunalbestyrelsens ansvar

BKF støtter understregningen af kommunalbestyrelsens ansvar for opgavevaretagelsen på det sociale område på en sådan måde, at politiske målsætninger skal være styrende for indsatsen.

Ligeledes anerkender BKF behovet for at arbejde hen imod en øget dokumentation og kvalitetssikring på det sociale område, så mål og resultater synliggøres. BKF opfordrer Velfærdsministeriet til at udarbejde konkret inspirationsmateriale, som kan understøtte kommunernes arbejde med målformulering og dokumentation især på området for børn, unge og voksne med særlige behov.

Ophævelse af forbud mod, at den samlede kommunalbestyrelse kan behandle personsager på det sociale område

Der er i bemærkningerne til lovforslaget argumenteret med, at dette forbud kan virke som en barriere for at den samlede kommunalbestyrelse kan løfte sit politiske ledelsesansvar på det sociale område.

De seneste års udvikling – forstærket gennem kommunalreformen – har bevæget praksis i retning af en kommunalpolitisk styring gennem byrådsfastsatte målsætninger, principper, standarder med dertil hørende økonomiske rammer. Dette er grundlaget for den efterfølgende udmøntes af politisk underudvalg og forvaltning. BKF ser frem til, at denne udvikling bliver understøttet af en tydeliggørelse af mål og serviceniveau og bedre dokumentation på det sociale område.

Derimod forudser BKF, at den foreslåede lovændring vedrørende behandling af enkeltsager i den samlede kommunalbestyrelse vil flytte politisk fokus fra mål og kvalitet til konkret enkeltsagsbehandling. Det faktum, at én kommunalpolitiker vil kunne forlange én konkret personsag behandlet i den samlede kommunalbestyrelse forventes ikke alene at give usikkerhed omkring den kommunale visitation, men også stille spørgsmål ved, om den nødvendige anonymitet matcher med det generelle ønske om, at så langt den overvejende andel af den samlede kommunalbestyrelsens arbejde sker for åbne døre.

BKF finder, at nuværende lovgivning på udmærket vis giver mulighed for at eksemplificere over den samlede kommunalbestyrelse, hvilke konsekvenser de kommunale mål og standarder vil have for kon-

krete sager i form af anonymiserede eksempler. Endvidere vil Ankestyrelsens eller det sociale nævns eventuelle krav om kommunalbestyrelsens behandling af en praksisundersøgelse understøtte dette.

BKF ser ikke, at bemærkningerne til lovforslaget forholder sig til kompetenceforholdet mellem Børn og Ungeudvalget og den samlede kommunalbestyrelse. Derfor er det relevant at stille spørgsmålet, om en samlet kommunalbestyrelse vil kunne være uenig i en beslutning i Børn og Ungeudvalget og i givet fald modsætte sig en anbringelse.

BKF finder det uhensigtsmæssigt at åbne for, at sociale enkeltsager kan behandles af den samlede kommunalbestyrelse, da det ønskede formål med at sikre den samlede kommunalbestyrelses grundlag for at varetage sit politiske ledelsesansvar menes at kunne opnås inden for allerede gældende lovgivning.

Mulighed for medlemmer af ældreråd og klageråd for at fraskrive sig diæter

BKF har ingen bemærkninger til ændringsforslagene

Måltretning af habilitetsregler for medlemmer af Ankestyrelsen og de sociale nævn

BKF har ingen bemærkninger til ændringsforslagene

Øvrige ændringer

BKF har ingen bemærkninger til ændringsforslagene

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til:

Per B. Christensen, Tlf. 55 88 30 01, perbc@naestved.dk, eller

Bruno Borella, Tlf. 99 88 77 70, brbo@rebuild.dk

På bestyrelsen vegne

Bruno Borella.

Elsebeth Jarl Brunés

Fra: Jette Lone Andersen [JLA@da.dk] på vegne af Dansk Arbejdsgiverforening [DA@da.dk]
Sendt: 20. november 2008 11:41
Til: Elsebeth Jarl Brunés
Emne: VS: Høring fra Velfærdsministeriet
docId: <http://smcaptia/sjp/DOK270616>
SJ: -1

Kære **Elsebeth Jarl Brunés**

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 14. november 2008 vedrørende ændring af retssikkerhedsloven skal vi oplyse, at vi ikke har nogen bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Jette L. Andersen
Chefsekretær

Fra: Elsebeth Jarl Brunés [mailto:ejb@vfm.dk]
Sendt: 14. november 2008 13:33
Til: Dansk Arbejdsgiverforening
Emne: Høring fra Velfærdsministeriet

Elsebeth Jarl Brunés
Specialkonsulent
VELFÆRDSMINISTERIET
Lovkoordinering
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. (+45) 33 92 45 69
E-mail: ejb@vfm.dk

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedrørende forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

(Præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.)

Velfærdsministeriets journalnummer 2008-1673

Under henvisning til velfærdsminister Karen Jespersens svar af 9. oktober 2008 på Retspolitisk Forenings anmodning om at blive høringsberettiget (Velfærdministeriets journalnummer 2008-3) skal Retspolitisk Forening hermed udtale følgende omkring ovennævnte lovforslag:

Retspolitisk Forening har noteret sig, at regeringen som led i kvalitetsreformen udmønter og understreger de med KL aftalte decentraliseringsprincipper. Det er derfor også væsentligt som anført lovforslagets bemærkninger, "... at kommunalbestyrelsen som det lokale folkevalgte organ og kommunens øverste organ har et klart politisk ledelsesansvar med ret og pligt til at tage ansvar for at fastlægge og prioritere kommunernes serviceniveau, at sætte rammer og klare mål for kommunale institutioner og leverandører samt at dokumentere og sikre kvaliteten i opgavevaretagelsen." Den citerede passage fra lovforslagets indledende bemærkninger må ud fra en almindelig sproglig forståelse betyde, at det er ledelsesansvar med deraf følgende forpligtelser, der ønskes styrket og præciseret.

- Det forekommer derfor uforståeligt, at lovforslaget med en særdeles generel kommunalretlig begrundelse ophæver det i retssikkerhedslovens § 17 fastlagte forbud mod, at den samlede kommunalbestyrelse kan behandle personsager på det sociale område.

Bemærkningerne anfører, at helt tilbage til afgivelsen af Socialreformkommissionens betænkning nr. 543 i 1969 samt i senere lovgivning er princippet om, at personsager på det sociale område typisk indeholder fortrolige oplysninger og derfor ikke er egnede til behandling i et større forum, fastholdt.

- Der ses ikke hverken i bemærkningerne eller i den kommunal- og socialretlige diskussion i øvrigt at være fremført noget argument, der har betvivlet dette princips holdbarhed. Der har ikke på noget tidspunkt fra socialpolitisk hold været rejst krav om ændringer i retstilstanden i retning af en udvidelse af den personkreds, der kan behandle personsager indenfor det sociale område.

At der skulle være et ledelsesmæssigt begrundet behov for, at den samlede kommunalbestyrelse kan tage stilling til konkrete personsager indenfor det sociale område, hvis en sådan sag indbringes for kommunalbestyrelsen, forekommer ikke logisk. Der argumenteres ganske vist med, at samtlige kommunalbestyrelsesmedlemmer på den måde vil have mulighed for at få bedre føling med overholdelsen af lovgivningen i kommunen og dermed medvirke til hurtigere iværksættelse af relevante generelle initiativer i kommunen.

- At den samlede kommunalbestyrelses adgang til at behandle personsager indenfor det sociale område skulle betyde en bedre føling med overholdelsen af den sociale lovgivning, forudsætter at kommunalbestyrelsens medlemmer har kendskab til lovgivningens detaljer, det stående udvalgs praksis på området samt praksis fra ankeinstanser og evt. domspraksis på området. Denne forudsætning er næppe holdbar.
- Det er således ikke ud fra en ledelsesmæssig synsvinkel konkret begrundet, hvorfor aktindsigtsretten efter den kommunale styrelseslovs § 9 samt standsningsretten efter samme lovs § 23 skal udstrækkes til at være gældende i personsager efter den sociale lovgivning. Såfremt kommunalbestyrelsen f.eks. indenfor børne- og ungeområdet ønsker at fastlægge generelle retningslinier for det relevante stående udvalgs arbejde, er der i den i dag gældende lovgivning intet, der hindrer dette. Dermed er behovet for at anvende initiativretten indenfor det sociale område fuldt tilgodeset.

Derimod forekommer der ikke uvæsentlige retssikkerhedsmæssige argumenter mod det foreslåede.

- For det første vil fortrolighedsbestemmelserne i straffelovens § 152 alt andet lige ved behandling af personsager i et større forum udgøre et mere begrænset værn mod udsivning af fortrolige oplysninger end ved behandling i et mindre udvalg. Tillige skal en sådan sag typisk passere økonomiudvalget.

Dermed inddrages en særdeles vid personkreds fra såvel andre forvaltningsafdelinger som fra det politiske niveau uden, at der foreligger noget sagligt behov for at inddrage de pågældende i sagens behandling eller blot lade dem få indsigt i oplysningerne.

- For det andet skal der for hver sag tages stilling til, hvorvidt den helt eller delvis skal behandles for lukkede døre. Dette indebærer, at borgmesteren i tilfælde, hvor en personsag indenfor det sociale område indbringes for kommunalbestyrelsen, ved affattelsen af kommunalbestyrelsesmødets dagsorden, skal tage stilling til dette spørgsmål ved en konkret vurdering af, hvorvidt der ved kommunalbestyrelsens behandling kan fremkomme tavshedsbelagte oplysninger.

Det må antages, at sådanne sager som en helt dominerende hovedregel skal behandles for lukkede døre af hensyn til enkeltpersoners interesse i at beskytte oplysninger om deres personlige og økonomiske forhold, idet blot oplysninger om navn er omfattet af forvaltningslovens § 27. Det skal imidlertid bemærkes, at spørgsmålet om dørlukning forudsætter en konkret stillingtagen i hvert enkelt tilfælde og, at det er kommunalbestyrelsens afgørelse, hvorvidt dørlukning kan finde sted, jf. den kommunale styrelseslov § 10. 2-3. pkt.

- Endelig skal det bemærkes, at en sags behandling i den samlede kommunalbestyrelse indebærer en betydelig risiko for forsinkelser i sager, der i forvejen kan være overordentlig komplicerede og tidskrævende f.eks. sager om førtidspensionering eller sager om særlig støtte til børn og unge og dermed belastende for en ansøger.

Samlet set er det Retspolitisk Forenings holdning, at denne del af lovforslaget ikke bør gennemføres. Foreningen har ikke bemærkninger til lovforslagets øvrige dele.

København, d. 4. december 2008

Bjørn Elmquist
formand

Jannie Dyring
medlem af bestyrelsen

Leif Hermann
medlem af bestyrelsen